

СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ГОСПРОЗРАХУНКОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ю.Л. Мельник, студентка гр. МгОП-1-19

Науковий керівник: Т.М. Саванчук, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Виробничо-господарська діяльність підприємства забезпечується не тільки за рахунок використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, але і за рахунок основних фондів. Основні виробничі засоби є одним із головних чинників, від якого залежить рівень економічної ефективності сільськогосподарського виробництва. Не викликає сумніву той факт, що їх наявність у науково обґрунтованих кількості і співвідношенні, технічний стан, що відповідає вимогам прогресивних технологій, є запорукою успішної діяльності підприємства

Протягом останніх років відбувалася інтеграція вітчизняного бухгалтерського обліку до світових стандартів. Даний процес вимагав приведення національної методології обліку, а також економічної термінології у відповідність до діючих та загальноприйнятих у світі [2]. Для з'ясування відповідності вітчизняних джерел світовим щодо визначення терміну «основні засоби», звернемося до прийнятого у світовій практиці бухгалтерського обліку Міжнародного стандарту фінансової звітності № 16 «Основні засоби». Відповідно до останнього «основні засоби – це матеріальні активи, які:

а) використовуються компанією для виробництва або поставки товарів та послуг, для здачі в оренду іншим компаніям, або для адміністративних цілей;

б) очікується використовувати протягом більш ніж одного періоду».

Згідно з П(с)БО 7 основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [1].

Відмітимо, що для ефективного використання основних засобів необхідно вміти правильно відобразити їх в обліку та вирішувати пов'язані з цим процесом проблеми, однією із яких є організація операцій документування основних засобів, які забезпечують і підтверджують достовірність бухгалтерського обліку. Правильна організація бухгалтерського обліку основних засобів забезпечує:

- ефективність їх використання;

- своєчасність визначення і відображення операцій зі змінами, що відбуваються із ними;

- повноту відображення цих змін у вартісному вираженні в бухгалтерському обліку [3].

Належна організація обліку основних засобів не можлива без їх групування за функціональним призначенням, галузевою ознакою, використанням, ознакою належності та за натурально-матеріальним складом.

Так, за функціональним призначенням:

1) виробничі - основні засоби, що безпосередньо беруть участь у виробничому процесі або сприяють його здійсненню (будови, споруди, силові машини та обладнання, робочі машини та обладнання), що діють у сфері матеріального виробництва;

2) невиробничі основні засоби, що не беруть безпосередньої або побічної участі у процесі виробництва і призначені в основному для обслуговування комунальних і культурно-побутових потреб трудящих;

3) будови, споруди, обладнання, які використовуються у невиробничій сфері. За галузевою ознакою основні засоби поділяються на: промислові, будівельні, сільськогосподарські, транспортні, зв'язку.

За використанням основні засоби поділяють на діючі (усі основні засоби, що використовуються у господарстві), недіючі (ті, що не використовуються у даний період часу у зв'язку з тимчасовою консервацією підприємств або окремих цехів), запасні (різне устаткування, що знаходиться в резерві й призначені для зміни об'єктів основних засобів, що вибули або ремонтуються).

Не менш важливе значення в обліку основних засобів має розподіл їх за ознакою належності на власні й орендовані. Власні засоби можуть складатися із статутного (пайового, акціонерного) капіталу, додаткового капіталу з відповідних джерел на розширення роботи підприємства, власних прибутків, цільового фінансування і цільових надходжень

Отже, основні засоби – один з найважливіших чинників будь-якого виробництва. Тому для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства мусять мати необхідні засоби та матеріальні умови. Основні засоби дуже різноманітні по своєму призначенню, способу використання і т.д. Їх раціональне використання сприяє поліпшенню всіх техніко-економічних показників [4].

Виходячи з цього, на нашу думку, необхідно постійно удосконалювати теоретичні і практичні засади організації обліку основних засобів у напрямку розширення її управлінських можливостей, максимально пристосовуючи до практичних потреб суб'єктів підприємницької діяльності, адже саме обсяг основних засобів дає підстави судити про розмір підприємства, його можливості та перспективи розвитку.

Література

1. Городянська Л. В. Відтворення основних засобів на підприємствах України: теорія і практика обліку та аналізу: монографія. К.: КНЕУ, 2008. 224 с.

2. Жарікова О.О. Первинний облік основних засобів: удосконалення типових форм. *Вісник СевНТУ*. 2011.
3. Замлинський В.А. Облік основних засобів: переосмислення принципів та завдань. *Облік і фінанси АПК*. 2010.
4. Сарапіна О.А. Пінчук Т.А. Актуальні проблеми обліку основних засобів підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Випуск 8. Частина 3. 2014.